

Padělané a pozměněné bankovky a mince zadržené na území České republiky v roce 2012

Doc. Ing. Lubomír Lízal, Ph.D.
člen bankovní rady ČNB
26. února 2013

- Počet padělků zadržených v ČR v roce 2012 klesl.
- Naprostá většina padělků CZK byla i v roce 2012 vytvořena méně pokročilými technikami.
- Budou-li lidé věnovat penězům při jejich přebírání dostatečnou pozornost, měli by padělky poznat.
- Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB např. v mobilní aplikaci České peníze, v interaktivních vzdělávacích hrách, na webu nebo v letácích.
  - Ode dneška mobilní aplikace České peníze i pro Android.

- Hodnota oběživa k 31.12.2012 činila 422,7 mld. Kč.
- Maximální hodnota 20.12.2012: 433,5 mld. Kč v oběhu.
- Nejčastěji v oběhu:
  - bankovka 1000 Kč (12 ks/osoba)
  - mince 1 Kč (cca 44 ks/osoba)
- V oběhu 11,8 mil. kusů neplatných bankovek 50 Kč.
  - Výměna zdarma v ČNB do 31.3.2017.
- V oběhu 5,2 mil. kusů neplatných bankovek 20 Kč.
  - Výměna zdarma v ČNB do 31.8.2014.

- České bankovky a mince jsou v mezinárodním srovnání velmi bezpečné a výzkum, vývoj a aplikace ochranných prvků patří ke světové špičce.
- Bankovku vezměte do prstů:
  - bankovkový papír je specifický na omak
  - bankovka není hladká, na lící straně by měl být hmatem citelný hlubotisk
- Bankovku prohlédněte proti světlu:
  - zkontrolujte vodoznak
  - zkontrolujte soutiskovou značku
  - zkontrolujte mikrotext na ochranném proužku
- Bankovku sklopte:
  - v ornamentu na rameni portrétu je skrytý obrazec s nominální hodnotou
  - u nejnovějších vzorů 500 – 5000 Kč ochranný proužek mění barvu.

- Ukázka napodobení vodoznaku a ochranného proužku.

Pravý vodoznak

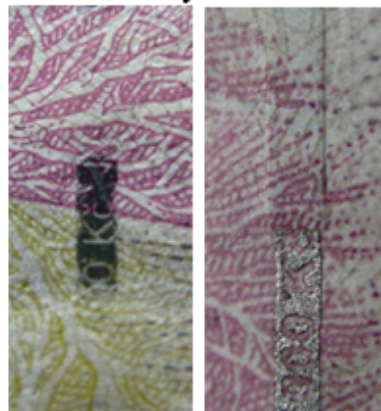
Padělaný vodoznak

Pravý ochranný proužek

Padělaný ochranný proužek

- 2012: na území ČR zadrženo 3 586 kusů padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí.
  - Zadrženo v oběhu: 2 741 kusů.
  - Zadrženo policií: 845 kusů.
- Dohromady i s padělky cizích měn zadrženo 4 514 kusů padělaných a pozměněných bankovek a mincí.
  - Zadrženo v oběhu: 3 596 kusů.
  - Zadrženo policií: 918 kusů.
- Počet padělků klesl, padělky se v oběhu stále vyskytují a lidé by proto při přebírání bankovek měli nadále věnovat pozornost jejich ochranným prvkům.

Zadrženo	2011	2012
Padělky CZK	4 541	3 586
v oběhu	4 177	2 741
policií	364	845
Padělky celkem	6 002	4 514
v oběhu	5 170	3 596
policií	832	918

- Z celkem 3 586 kusů padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí:
  - 3 457 kusů padělaných bankovek.
  - 113 kusů padělaných mincí.
  - 16 kusů pozměněných bankovek a mincí.

Bankovky

- 3 457 ks padělků bankovek CZK za rok, 362,6 mil kusů bankovek v oběhu => 1 padělek na 104 888 kusů bankovek v oběhu.
- Hodnota padělaných bankovek CZK: 3,739 milionu Kč.
- Nejčastěji padělanými nominály dlouhodobě 1 000 Kč a 500 Kč, v roce 2012:
  - 41,63 % zadržených padělků 1 000 Kč (1 439 ks).
  - 29,85 % zadržených padělků 500 Kč (1 032 ks).

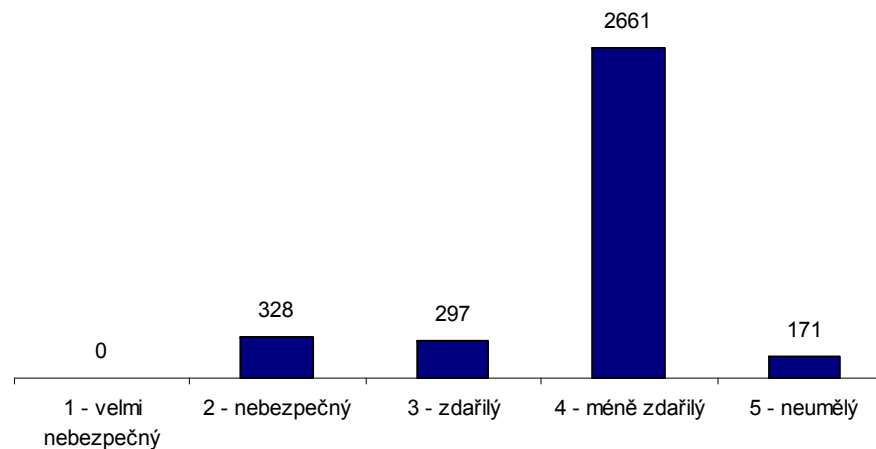
- Počty padělků – inovované vzory

500 Kč	Počet ks	1 000 Kč	Počet ks	2 000 Kč	Počet ks	5 000 Kč	Počet ks
vzor 1995, 1997	994	vzor 1996	1317	vzor 1996, 1999	71	vzor 1999	201
vzor 2009	38	vzor 2008	122	vzor 2007	232	vzor 2009	19
celkem	1032	celkem	1439	celkem	303	celkem	220

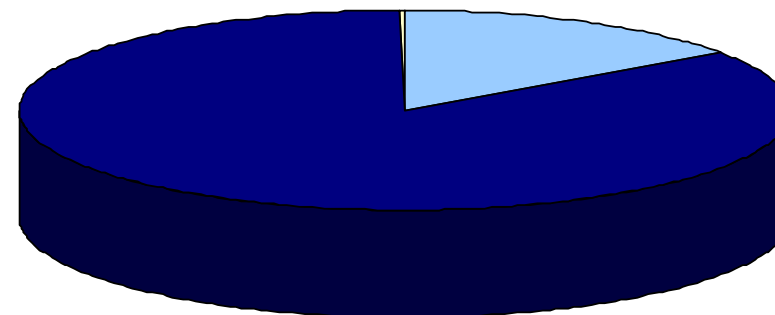

- Na pětistupňové škále nebezpečnosti je většina padělků českých bankovek hodnocena 4. stupněm (méně zdařilé).
  - Bez napodobení ochranných prvků, případně s nekvalitním napodobením některých z nich.
- Naprostá většina padělků se dlouhodobě tiskne na inkoustových tiskárnách.
  - Platí i pro rok 2012.

Padělky českých bankovek podle stupně nebezpečnosti v roce 2012

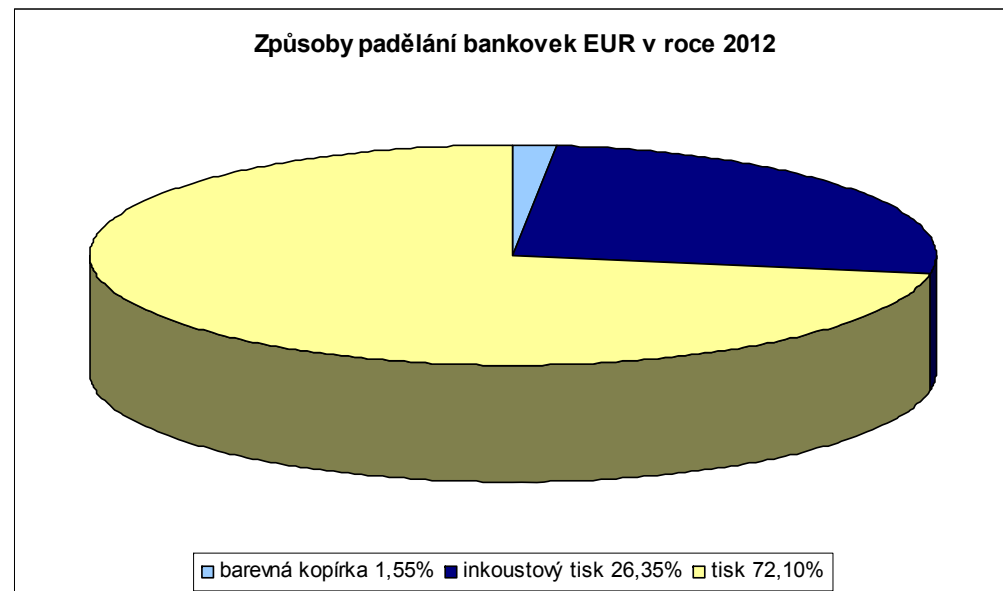
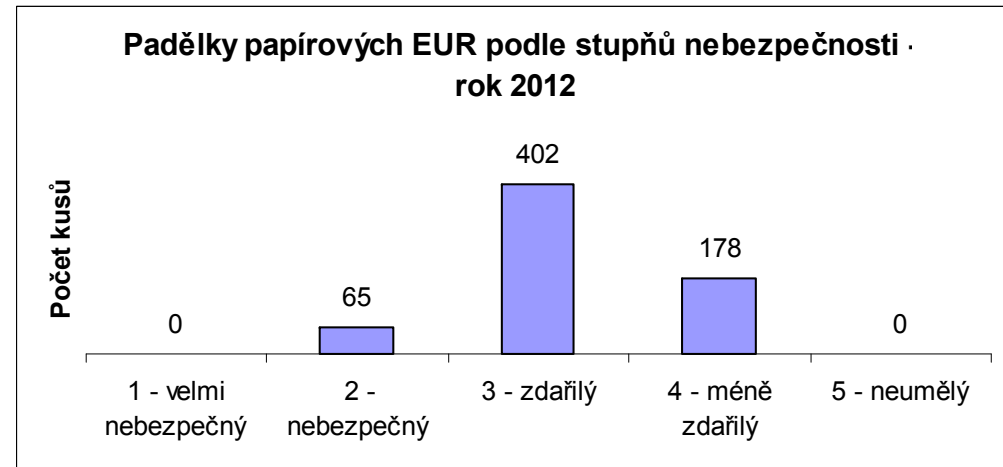

Způsoby padělání bankovek CZK v roce 2012

■ barevná kopírka 15,33 % ■ Inkoustový tisk 84,52 % ■ tisk 0,15 % ■ ostatní

- V porovnání s padělky českých bankovek je většina padělků bankovek EUR zachycených v ČR hodnocena ve 3. stupni nebezpečnosti (zdařilé).
- V porovnání s padělky českých bankovek u EUR zadržených v ČR v roce 2012 převažoval klasický tisk z plochy (ofset).

- Nejvíce padělků českých bankovek bylo zadrženo tradičně v Praze (1 269 kusů). Následují velká města na Moravě a v Čechách (Zlín 348 ks, Brno 250 ks).

Větší záchyty padělků CZK v roce 2012

- Únor – PČR Přerov - cca 210 ks padělků 1000 CZK (nebezpečnost 4, inkoustový tisk, napodobení ochranného proužku a někdy i iridiscentního pásu a opticky proměnlivé barvy kresbou).
- Březen – PČR Zlín - 289 ks padělků 500 CZK (nebezpečnost 4, barevný xerox, proužek napodoben kresbou) .
- Březen – PČR Středočeský kraj (Liberec) - 99 ks padělků 2000 CZK (nebezpečnost 3, barevný xerox, různé kombinace napodobení ochranných prvků).
- Květen – Unicredit Bank Praha 8 - přes 150 ks 5000 CZK (nebezpečnost 4, inkoustový tisk, u jedné varianty v UV modře svítící vlákna v papíru).
- Srpen a listopad – PČR Pardubice/PČR Zlín - přes 70 ks (a dalších cca 30 ks z oběhu před zahájením vyšetřování, nebezpečnost 3, inkoustový tisk, kresbou napodoben proužek, opticky proměnlivá barva a iridiscentní pás).

Mince

- Počet zadržených padělaných českých mincí se zvýšil.
  - 2011: zadrženo 21 ks mincí CZK
  - 2012: zadrženo 113 ks mincí CZK
- Nejčastěji padělané mince 1 a 20 Kč.
- Většinou jde o tzv. technické padělky – používány do automatů.

- V roce 2012 bylo na území České republiky zadrženo 928 kusů padělaných a pozměněných bankovek a mincí zahraničních měn.

Euro

- Padělků eura bylo zadrženo celkem 707 kusů, z toho 645 kusů bankovek a 62 kusů mincí.
  - nejčastěji padělky 50 EUR (196 kusů), 100 EUR (136 kusů) a 20 EUR (110 kusů).
- V celé Evropské unii bylo v roce 2012 zadrženo něco přes 573 000 kusů padělků bankovek a téměř 109 000 padělků mincí.
  - Převážná většina padělků pochází ze zemí eurozóny.

USD

- Padělků USD bylo zadrženo celkem 131 kusů.
  - Převažovaly padělky hodnoty 100 USD (119 kusů).

- Každý jednotlivec má právo odmítnout přijetí bankovky či mince, u kterých je důvodné podezření, že jde o padělky (s výjimkou osob, které mají povinnost podezřelé peníze zadržet).
- Podezřelé peníze není možné dále použít k placení – takové jednání je trestné.
  - Podezřelou bankovku nebo minci odneste na Policii ČR, do České národní banky, popř. do některé z obchodních bank a informujte je o vašem podezření.
- Bankovka nebo mince bude předána České národní bance, která ji prozkoumá a určí její pravost.
  - Pokud se ukáže, že bankovka nebo mince je pravá, bude vrácena původnímu majiteli.
  - Půjde-li o padělek, na náhradu není nárok.

- Některé peníze mohou být poškozené tak, že nelze určit jejich pravost a platnost.
- Převážnou většinu neúmyslných poškození pravých a platných českých peněz ČNB nahradí.
- Běžně poškozenou bankovku nebo minci musí k výměně přijmout každá pobočka obchodní banky nebo České národní banky.
  - V souladu se zákonem č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí.
- Pro nárok na výměnu poškozených bankovek nebo mincí je klíčový druh poškození.
  - Běžně poškozené peníze se vyměňují na počkání.
  - Nestandardně poškozené peníze budou na přepážce bank zadrženy a předány České národní bance, která poškození posoudí a rozhodne o poskytnutí náhrady.

- Aplikace České peníze pro mobilní zařízení:
  - Od 2012 pro Apple iOS (11 tisíc stažení).
  - Ode dneška i pro Android.
- 20 let ČNB a české měny - hry na interaktivní vzdělávací výstavě „20 let chráníme českou korunu“.
  - Téma peněžního oběhu a ochranných prvků: Korunománie, Bezpečná bankovka.
- Kniha „České bankovky a mince 1993-2012“ Leopolda Surgy.
- Aplikace České bankovky a České mince na webu ČNB.
- Brožury o bankovkách a ochranných prvcích ke stažení na webu ČNB.
- Lentikulární kartička 1 000 Kč s ukázkou ochranných prvků.

Děkuji za pozornost

www.cnb.cz

Lubomír Lízal
Člen bankovní rady ČNB